

**BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS SPRENDIMO „DĖL BIRŽŲ
RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2019 M. VASARIO 14 D. SPRENDIMO
NR.T-2 „DĖL BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2019 METŲ BIUDŽETO
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

2019 m. rugsėjo d.
Biržai

Sprendimo projekto iniciatorė – Biržų rajono savivaldybės administracija.

Sprendimo projekto tikslas. Patikslinti Biržų rajono savivaldybės 2019 metų biudžetą savivaldybei skirtomis tikslinių valstybės biudžeto dotacijų lėšomis, Europos Sąjungos finansinės paramos lėšomis, padidinti prognozuojamų pajamų į savivaldybės biudžetą planą numatomomis gauti viršplaninėmis pajamomis ir skirti jas asignavimų valdytojams išlaidoms finansuoti bei įsiskolinimams dengti, patikslinti asignavimų paskirstymą išlaidoms ir programoms.

Šiuo metu esantis teisinis reglamentavimas. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas nustato savivaldybių tarybų teisę prireikus tikslinti savivaldybės biudžetą, priimti sprendimus dėl papildomų ir planą viršijančių savivaldybės biudžeto lėšų paskirstymo (16 str. 2 d. 15 p. ir 17 p.), keisti Savivaldybės tarybos priimtus sprendimus (18 str. 1 d.).

Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 3 str. 3 d. nustato, kad Savivaldybių tarybos, atsižvelgdamos į iš valstybės institucijų ir įstaigų gautas dotacijas, įskaitant Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas, atitinkamai patikslina savo patvirtintus biudžetus.

Teigiamos ir galimos neigiamos pasekmės, priėmus siūlomą Tarybos sprendimo projektą. Priėmus sprendimą, bus užtikrintas tinkamas patvirtintų Savivaldybės 2019 metų biudžeto išlaidų finansavimas, sumažės savivaldybės kreditiniai įsiskolinimai. Neigiamų sprendimo pasekmių nenumatoma.

Finansavimo šaltiniai, jeigu būtinos lėšos. Savivaldybės 2019 m. biudžeto lėšos.

Specialistų vertinimai ir išvados, bendruomenės atstovų nuomonė, jeigu jie pateikti. Duomenų nepateikta.

Kiti reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Pagal parengtą sprendimo projektą Savivaldybės 2019 metų biudžetas didinamas iš viso 1173,0 tūkst. Eur, iš jų:

491,8 tūkst. Eur – dotacijų lėšos,

681,2 tūkst. Eur – prognozuojamos pajamos (iš mokesčių ir turto, kitos pajamos).

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2019 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. 3-283 „Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų vietinės reikšmės keliams su žvyro danga asfaltuoti paskirstymo 2019 metais“ Biržų rajono savivaldybei skirta 240,7 tūkst. Eur tikslinių lėšų: 145,0 tūkst. Eur – Biržų miesto Geležinkelio gatvei ir J. Nastopkos gatvei kapitališkai remontuoti, 95,7 tūkst. Eur – Biržų miesto Agluonos gatvei ir Žalgirio gatvei kapitališkai remontuoti.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. rugsėjo 5 d. įsakymu Nr. A1-161 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. gruodžio 20 d. įsakymo Nr. A1-741 „Dėl valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų

savivaldybių biudžetams 2019 metais paskirstymo savivaldybių administracijoms patvirtinimo“ pakeitimo“ patikslintos savivaldybėms skirtos specialios tikslinės dotacijos valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti: Biržų rajono savivaldybei 20,1 tūkst. Eur sumažintos lėšos socialinei paramai mokiniams (2018 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. A1-741 (su vėlesniais patikslinimais) buvo skirta 305,1 tūkst. Eur), 85,7 tūkst. Eur padidintos lėšos socialinėms paslaugoms (metų pradžioje aukščiau minėtu įsakymu buvo skirta 449,9 tūkst. Eur).

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. birželio 25 d. įsakymu Nr.V-733 „Dėl 2019 metų švietimo įstaigų modernizavimo lėšų paskirstymo švietimo įstaigoms patvirtinimo“ paskirstytos lėšos švietimo įstaigoms – Biržų „Saulės“ gimnazijai modernizuoti skirta 16,39 tūkst. Eur.

Lietuvos Respublikos finansų ministro 2018 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr.1K-451 „Dėl dotacijų skyrimo“ savivaldybei skirta valstybės biudžeto lėšų dotacija iš Finansų ministerijos Finansų politikos formavimo ir įgyvendinimo programos ES struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamo Biržų rajono savivaldybės administracijos (kaip partnerio) įgyvendinamo projekto Nr.05.3.2-APVA-R-014-51-0006 „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir rekonstrukcija Biržų rajone“ nuosavų lėšų daliai padengti iki 699,0 tūkst. Eur (projektui finansuoti skirta ES parama – iki 1438947,15 Eur). Į Savivaldybės 2019 metų biudžetą šiuo sprendimo projektu įskaitoma šiais biudžetiniais metais numatoma gauti ir panaudoti dotacijos lėšų dalis – 1480 Eur.

21,2 tūkst. Eur didinamos 2019 m. nustatytos biudžetinių įstaigų pajamų (už prekes ir paslaugas) įmokos į savivaldybės biudžetą: 20,0 tūkst. Eur – Turizmo informacijos centrui (pajamų įmokų metų planas 35,0 tūkst. Eur, iki rugsėjo 1 d. gauta 39,5 tūkst. Eur), 1,2 tūkst. Eur – Kūno kultūros ir sporto centrui (pajamų įmokų metų planas 21,0 tūkst. Eur, iš jų 03 programos – 6,0 tūkst. Eur; š.m. rugsėjo 9 d. įmokėta į biudžetą atitinkamai 12,7 tūkst. Eur ir 5,6 tūkst. Eur). Iki metų pabaigos šios įstaigos gaus daugiau pajamų įmokų nei planuota; atitinkamai didinami ir šioms įstaigoms skirti asignavimai.

Atsižvelgiant į iš valstybės institucijų ir įstaigų gautas dotacijas, 167,6 tūkst. Eur didinamos planuojamos Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos investicijų projektams finansuoti (2019 m. Savivaldybės biudžete buvo planuota gauti ir panaudoti 3100,3 tūkst. Eur šių lėšų).

Atsižvelgiant į patvirtinto Savivaldybės 2019 m. biudžeto pajamų plano vykdymą ir asignavimų valdytojų papildomų lėšų poreikį įsiskolinimams dengti ir išlaidoms finansuoti, taip pat įgyvendinamiems investicijų projektams bendrai finansuoti, sprendimo projektu 660,0 tūkst. Eur didinamas Savivaldybės 2019 m. biudžeto prognozuojamų pajamų planas (iš jų: 150,0 tūkst. Eur – gyventojų pajamų mokestis, 350,0 tūkst. Eur – žemės mokestis, 146,0 tūkst. Eur – žemės nuomos mokestis, 6,927 tūkst. Eur – dividendai, 11,3 tūkst. Eur – pajamos iš baudų ir konfiskacijos, 0,773 tūkst. Eur – kitos neišvardintos pajamos) ir asignavimai savarankiškosioms funkcijoms finansuoti.

Savivaldybės savarankiškųjų funkcijų vykdymui finansuoti 2019 m. skirta 15541,8 tūkst. Eur (2018 m. – 15289,9 tūkst. Eur); 66,8 proc. (10,4 mln. Eur) šių išlaidų sudaro asignavimai darbo užmokesčiui, soc. draudimo įmokoms ir socialinėms pašalpoms bei kompensacijoms. Prekių ir paslaugų naudojimo išlaidoms (komunalinėms paslaugoms, transporto išlaikymo, ryšių paslaugų, mitybos, miestų ir gyvenviečių viešojo ūkio, kitų prekių, paslaugų įsigijimo ir kt.) metams planuota 3194,8 tūkst. Eur, iki š. m. rugsėjo 9 d. panaudota 2021,1 tūkst. Eur (63,3 proc. metams skirtų lėšų). 2019 m. biudžetinėms įstaigoms skirtos lėšos prekių ir paslaugų naudojimui nėra pakankamos normaliam funkcijų vykdymui ir finansavimui užtikrinti bei įstaigoms išlaikyti (šių lėšų poreikis, pateiktas

rengiant 2019 m. biudžeto projektą – 5670,9 tūkst. Eur; be to, 2018 m. gruodžio 31 d. liko nepadengta 292,3 tūkst. Eur įsiskolinimų už prekes ir paslaugas). Savivaldybės biudžeto lėšų įsiskolinimai už prekes ir paslaugas 2019 m. rugpjūčio 1 d. sudarė 480,4 tūkst. Eur, iš jų įsiskolinimai, kurių sumokėjimo terminas praleistas daugiau kaip 45 kalend. dienas, – 80,2 tūkst. Eur; visi Savivaldybės biudžeto lėšų pradelsti įsiskolinimai 2019 m. rugpjūčio 1 d. sudaro 117,2 tūkst. Eur (2019 m. sausio 1 d. pradelstų įsiskolinimų nebuvo). Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas (12 str. 3 d.) įpareigoja savivaldybes užtikrinti, kad jų 2020 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinų sumų, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) būtų ne didesnis už 2019 m. sausio 1 d. įsiskolinimą.

Didelę dalį įsiskolinimų sudaro Savivaldybės biudžetinių įstaigų skolos už komunalines paslaugas. Š. m. rugpjūčio 1 d. įstaigos už šias paslaugas skolingos 104,7 tūkst. Eur, iš jų 84,2 tūkst. Eur – UAB „Litesko“ (iš jų: „Aušros“ pagr. m-kla skolinga 8,4 tūkst. Eur, „Saulės“ gimnazija – 43,3 tūkst. Eur, Kaštonų pagr. mokykla – 8,8 tūkst. Eur, Kultūros centras – 1,1 tūkst. Eur, muziejus „Sėla“ – 16,1 tūkst. Eur, l.-d. „Drugelis“ – 0,9 tūkst. Eur ir kt.). Pradelsti komunalinių paslaugų įsiskolinimai 2019 m. rugpjūčio 1 d. – 80,2 tūkst. Eur. Biudžetinių įstaigų komunalinėms paslaugoms (šildymui, elektrai, vandentiekiiui ir kanalizacijai, šiukšlių išvežimui) 2019 m. skirta 724,3 tūkst. Eur, iki š. m. rugsėjo 1 d. panaudota 548,8 tūkst. Eur, arba 75,8 proc. metams skirtų lėšų (likę nepanaudoti įstaigų asignavimai daugiausia skirti atsiskaityti už elektros energiją; 2018 m. komunalinių paslaugų išlaidoms panaudota 1014,1 tūkst. Eur savivaldybės savarankiškosioms funkcijoms finansuoti skirtų biudžeto lėšų). Didžiajai daliai minėtų biudžetinių įstaigų įsiskolinimų padengti, taip pat kitoms būtinoms išlaidoms ir priemonėms finansuoti (socialinės apsaugos srityje, prisidėjimui prie įgyvendinamų ES lėšomis bendrai finansuojamų projektų ir kt.) nepakanka biudžete planuotų asignavimų.

Savivaldybės 2019 metų biudžeto 8 mėnesių pajamų planas (be dotacijų) įvykdytas 104,9 proc., gauta 9783,7 tūkst. Eur (t. y. 454,9 tūkst. Eur daugiau nei planuota šiam laikotarpiui). Iki rugsėjo 1 d. į biudžetą gauta iš viso 17249,2 tūkst. Eur pajamų, dotacijų ir lėšų. Gyventojų pajamų mokesčio gauta 8404,7 tūkst. Eur (299,7 tūkst. Eur daugiau nei planuota šiam laikotarpiui). Nekilnojamojo turto mokesčio gauta 271,00 tūkst. Eur (metų planas – 330,0 tūkst. Eur), žemės nuomos mokesčio gauta 44,4 tūkst. Eur (metų planas – 84,0 tūkst. Eur, 2018 m. gauta 310,4 tūkst. Eur), žemės mokesčio – 58,5 tūkst. Eur (metų planas 500,0 tūkst. Eur, 2018 m. gauta 961,3 tūkst. Eur), paveldimo turto mokesčio – 5,2 tūkst. Eur (metų planas – 7,0 tūkst. Eur), pajamų ir baudų iš konfiskacijos – 13,3 tūkst. Eur (metų planas – 5,0 tūkst. Eur), kitų neišvardytų pajamų – 5,8 tūkst. Eur (metų planas – 5,0 tūkst. Eur), dividendų – 6,9 tūkst. Eur (šios pajamos neplanuotos). Prognozuojama, kad iki metų pabaigos į Savivaldybės biudžetą gali būti gauta apie 800-900,0 tūkst. Eur viršplaninių pajamų.

Pagal sprendimo projektą asignavimus savarankiškosioms savivaldybės funkcijoms finansuoti siūloma didinti 660,0 tūkst. Eur, iš jų:

- 200,0 tūkst. Eur skirti biudžetinių įstaigų komunalinių paslaugų išlaidoms ir įsiskolinimams dengti (iš jų: 6,0 tūkst. Eur – Papilio pagrindinei mokyklai, 7,0 tūkst. Eur – Vabalninko Balio Sruogos gimnazijai, 33,0 tūkst. Eur – „Aušros“ pagrindinei mokyklai, 62,0 tūkst. Eur – „Saulės“ gimnazijai, 18,0 tūkst. Eur – Kaštonų pagrindinei mokyklai, po 10,0 tūkst. Eur – darželiui-mokyklai „Vyturėlis“ ir lopšeliui-darželiui „Genys“, po 5,0 tūkst. Eur – lopšeliams-darželiams „Drugelis“ ir „Ažuoliukas“, 4,0 tūkst. Eur – Germanišio mokyklai-daugiafunkciam centrui, 15,0 tūkst. Eur – Kultūros centrui, 25,0 tūkst. Eur – Biržų krašto muziejui „Sėla“);

- 12,0 tūkst. Eur skirti biudžetinių įstaigų transporto išlaikymo išlaidoms (po 4,0 tūkst. Eur Kratiškių mokyklai-DFC, Vabalninko Balio Sruogos gimnazija ir Papilio pagrindinei mokyklai transporto remonto ir išlaikymo išlaidoms);

- 1,0 tūkst. Eur skirti Germaniško mokyklai-daugiafunkciam centrui katilinės ir valgyklos stogo remonto išlaidoms (medžiagoms);

- 8,0 tūkst. Eur skirti Savivaldybės Jurgio Bielinio viešajai bibliotekai projektams iš dalies finansuoti: 3,0 tūkst. Eur – projektams „Atmintis mūzos ir ginklo broliams“ bei „Grižtantis Jonas Mekas: „Semeniškių idilių“ audioknygos leidyba ir literatūrinės-muzikinės programos parengimas“ (šiems projektams skirtas dalinis finansavimas iš Lietuvos kultūros tarybos Tolygios kultūrinės raidos programos – 9,3 tūkst. Eur, ne mažiau nei 30 proc. nuo bendro finansavimo lėšų turi sudaryti savivaldybių skiriamos lėšos. Iš viso šiems projektams reikalinga savivaldybės lėšų dalis – 5,0 tūkst. Eur (iš jų 2,0 tūkst. Eur planuojama skirti 2020 m.)), 5,0 tūkst. Eur – prisidėti prie leidinio (knygos) „Jonas ir Adolfas Mekai: laišakai į Lietuvą“ leidybos (visa leidinio parengimo ir leidybos vertė – 30,15 tūkst. Eur; leidinį planuojama atspausinti š.m. gruodžio mėn. Už savivaldybės skirtą sumą biblioteka gautų 500 vnt. knygos tiražo);

- 21,0 tūkst. Eur skirti Biržų miesto seniūnijai užimtumo programai vykdyti (būtų įdarbinta 19 žmonių miesto viešosioms teritorijoms tvarkyti ir prižiūrėti iki spalio 31 d.). Šioms išlaidoms 2019 m. buvo skirta 35,8 tūkst. Eur savivaldybės biudžeto lėšų, iki š. m. rugsėjo 1 d. panaudota 34,4 tūkst. Eur (2018 m. panaudota 64,2 tūkst. Eur); šioms reikmėms taip pat skiriamos valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti lėšos – 2019 m. seniūnijai skirta 37,4 tūkst. Eur, 2018 m. panaudota 27,5 tūkst. Eur;

- 100,1 tūkst. Eur skirti socialinės apsaugos srities išlaidoms (asignavimų valdytojas – Savivaldybės administracija), iš jų: 68,3 tūkst. Eur – socialinės globos paslaugoms rajono gyventojams teikti socialinės globos įstaigose, kurios nėra savivaldybės pavaldumo (23,2 tūkst. Eur – VŠĮ O. Milienės globos namams, 16,4 tūkst. Eur – VŠĮ šv. V. Pauliečio globos namams, 28,7 tūkst. Eur – kitų savivaldybių globos įstaigoms ir pensionatams; 2019 m. šioms išlaidoms skirta 149,1 tūkst. Eur, iki rugsėjo 9 d. panaudota 141,2 tūkst. Eur; 2018 m. panaudota 179,5 tūkst. Eur; teikiamų skirti lėšų užtektų atsiskaityti už paslaugas, suteiktas iki š. m. gruodžio mėn.), 31,8 tūkst. Eur – VŠĮ Biržų rajono socialinių paslaugų centrui laikinajai vaikų globai teikti (2019 m. skirta 45,0 tūkst. Eur, panaudota 42,3 tūkst. Eur; iki metų pabaigos reikia 36,7 tūkst. Eur; centre yra 6 laikinos globėjos, globojama 15 vaikų, 1 mėnesiui reikia 7,9 tūkst. Eur);

- 4,0 tūkst. Eur skirti Biržų r. Obelaukių gyvenvietės dalies drenažų sistemų remonto darbų techninio projekto parengimo išlaidoms (asignavimų valdytojas – Savivaldybės administracija); lėšos darbams atlikti būtų planuojamos 2020 m. Savivaldybės biudžete;

- 3,0 tūkst. Eur skirti Savivaldybės tarybos darbo organizavimo išlaidoms (išmokoms ir atlyginimui pagal Savivaldybės tarybos reglamento 302 p. ir 305 p. mokėti). 2019 m. šioms reikmėms buvo planuota 8,2 tūkst. Eur, iki rugsėjo 1 d. panaudota 7,6 tūkst. Eur (2018 m. panaudota 11,2 tūkst. Eur);

- 8,195 tūkst. Eur skirti prisidėjimui prie „Saulės“ gimnazijos modernizavimo darbų projekto (16,39 tūkst. Eur skyrė Švietimo, mokslo ir sporto ministerija iš Švietimo įstaigų modernizavimo programos lėšų, ne mažiau 50 proc. lėšų dalimi turi prisidėti savivaldybė). Už šias lėšas bus tvarkomi gimnazijos sanitariniai mazgai, persirengimo kambariai ir kitos patalpos (asignavimų valdytojas – Savivaldybės administracija);

- 70,0 tūkst. Eur skirti Savivaldybės administracijai pėsčiųjų tilto per Širvėnos ežerą kapitalinio remonto išlaidoms iš dalies apmokėti (projekto sutartinė vertė 550,3 tūkst. Eur,

iš Kelių priežiūros ir plėtros programos (KPPP) lėšų sumokėta 2018 m. 123,3 tūkst. Eur, 2019 m. – 145,0 tūkst. Eur. Iš savivaldybės biudžeto lėšų 2019 m. sumokėta 110,0 tūkst. Eur; už atliktus darbus likusi savivaldybės skola – 140,0 tūkst. Eur, kuriai sumokėti skirto finansavimo šiuo metu nėra. Tikimasi dalį lėšų iki metų pabaigos gauti iš KPPP, tačiau dalį lėšų (70,0 tūkst. Eur) siūloma skirti iš savivaldybės biudžeto lėšų);

- 232,7 tūkst. Eur investicijų projektams, kuriems skirta ES ir kita tarptautinė finansinė parama, finansuoti (asignavimų valdytojas – Savivaldybės administracija); dalis šių skirtų lėšų bus kompensuota (detalus skiriamų lėšų paskirstymas pagal projektus pateikiamas pridedamoje prie aiškinamojo rašto lentelėje). 2019 m. Savivaldybės administracija vykdo 37 investicijų projektus, kuriems finansuoti Savivaldybės 2019 m. biudžete buvo numatyta 3,9 mln. Eur, iš jų savivaldybės biudžeto asignavimai savarankiškosioms funkcijoms finansuoti – 155,0 tūkst. Eur (kiti finansavimo šaltiniai: ES paramos lėšos – 3,1 mln. Eur, KPPP lėšos – 40,0 tūkst. Eur, kompensuotos ankstesniais metais panaudotų paskolų lėšos – 198,8 tūkst. Eur, banko paskola – 418,1 tūkst. Eur).

Sprendimo projektu taip pat pagal asignavimų valdytojų pateiktus raštus ir prašymus tikslinamas asignavimų paskirstymas asignavimų valdytojams, asignavimų paskirtis ar (ir) paskirstymas programoms.

Dėl visų išvardintų pakeitimų parengtu sprendimo projektu tikslinamas savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 14 d. sprendimas Nr.T-2 „Dėl Biržų rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto patvirtinimo“, nauja redakcija išdėstomi sprendimo 1, 2 ir 5 priedai (prie sprendimo projekto pridedamos paaiškinamosios lentelės).

Rengiant sprendimo projektą, atsižvelgta į LR vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 17 punkto nuostatas; seniūnaičių išplėstinių sueigų nustatyta tvarka įvertintų sprendimų, susijusių su teikiamu sprendimo projektu, nebuvo gauta.

Sprendimo projekto rengėja – Biržų rajono savivaldybės administracijos Biudžeto skyriaus vedėja Dalia Šarkūnienė, el. p. dalia.sarkuniene@birzai.lt

Administracijos direktorius
Eidukas

Vidas

Dalia Šarkūnienė, (8 450) 43128